

Inleiding

De zwaluw

Op de trouwkaart van Joyce en David staan zwaluwen. Je vindt ze ook weer terug op de voorkant van de liturgie. Voor Joyce en David hebben deze vogels een bijzondere betekenis. Een meervoudige betekenis. In de mythologie zijn zwaluwen voorjaarsboden. Dat spreekt ons aan vandaag: De lente is nog maar net begonnen. Maar zwaluwen vertellen nog meer: Als vogels die nestelen in huizen zijn ze symbool voor een goed huwelijk en voor kinderzegen. En tenslotte: Het zijn vogels die steeds weer terugkeren en daarin zijn ze in verhalen ook symbool geworden voor de opstanding. Ook dat is veelzeggend - we leven één week vóór Pasen, het feest van de opstanding. Jezus heeft ook over de vogels gesproken. Let op ze, zei Hij, de vogels vertellen ons op een heel bijzondere manier over de liefde van God. Daar gaan we nu van zingen.

OVERWEGING

in de trouwdienst van Joyce en David
op zaterdag 3 april 1993 om 14 uur in Groet, Noord-Holland

Lieve Joyce en David,
familie en vrienden,
gemeente van Jezus Christus,

Een overweging - dat is het uiteindelijk geworden. Over 'verlangen en vreugde'. Verschillende namen hebben we bedacht voor dit onderdeel van de liturgie. Het moest vooral geen preek zijn. Misschien uitleg of verkondiging. Maar overweging klinkt toch nog wat bescheidener. En het zou vooral niet te lang moeten duren. Over de liefde kun je toch eigenlijk niet preken. En stel je voor - tegen je eigen dochter en schoonzoon!

Bij liefde past veel meer een gedicht, poëzie zoals de woorden van Hans Bouma bij de inzegening. Of misschien nog beter: stilte. Dat zou nog het meest in de geest van Joyce en David zijn. Stil zijn zoals de Quakers dat beoefenen in hun samenkomsten. Oases van rust in de drukte van onze tijd. Innerlijk ruimte geven aan de Geest van God. Open zijn voor wat God in de ander zegt en doet. Maar misschien is dat wat veel gevraagd in een trouwdienst als vandaag. Echt samen stil zijn is een hele kunst. Zó stil zijn dat de stilte bevruchtend werkt en niet bedreigend is. In Taizé hebben Joyce en David die stilte leren kennen. Temidden van de bloemen en de vogels van Bourgondië. Ondersteund door de discipline van de terugkerende gebeden van de broeders in de Verzoeningskerk. En met de hulp van de steeds herhaalde woorden van de liederen zoals we die ook in deze dienst zingen in verschillende talen. Het zijn eenvoudige teksten, veelal bijbelwoorden, op meeslepende melodieën. Die woorden en muziek bevorderen de stilte. Ze brengen je tot rust. Ze verwoorden het verlangen naar God. En ze maken een echte vreugde in je wakker. Je kijkt met andere ogen de wereld in. Als je verstopt zit, zie je de bloemen weer en hoor je de vogels. Zoals Frère Roger Schutz zegt in de Brief 1993 uit Taizé, die heet 'Tot vreugde

ontwaken': "Verwonderende vreugde voor wie steeds opnieuw op weg gaat! Lijkt hij niet op een vogel die in een doornstruik zingt?"

Over vogels en bloemen gaat het ook in de woorden van Jezus uit de Bergrede die we lezen. Vogels zoals de zwaluw die Joyce en David laten prijken op de trouwkaart en op de liturgie. De zwaluw, een voorjaarsbode, symbool van de opstanding, van het feest van Pasen dat we volgende week vieren. Vogels waarvan Jezus zegt in de Bergrede: "Kijk naar de vogels aan de hemel: zij zaaien en maaien niet en brengen niet bijeen in schuren, en toch voedt jullie hemelse Vader die; gaan jullie ze niet verre te boven?" En Barnard dichtte hierover: "De vogels die daar vliegen, zij geven hoog van God, zij geven van de liefde, van God de Vader op!" In het laatste vers, dat we zongen, is de conclusie, dat wij - net als de vogels - mogen eten uit Gods hand. Vogels herinneren ons aan verlangen en vreugde, verlangen naar God en vreugde om de vrijheid.

De trouwtekst van Joyce en David staat in het bijbelgedeelte temidden van de vogels en de bloemen. Het is niet verwonderlijk, dat deze tekst uit de Bergrede hen heeft aangesproken: "Zoek eerst zijn Koninkrijk en zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden" (Mat.6:33). Ze herkennen zichzelf in die tekst. Die woorden lijken hen op het lijf geschreven. Op het eerste gezicht zou je zeggen: dat zijn Joyce en David nu ten voeten uit. Geen consumptiemensen, oog voor de mensen om hen heen die tekort komen, veel aandacht voor de natuur, geen kunstmatige geur- en smaakstoffen in het eten, niet veel last van prestatiedwang, heerlijk alternatief. Kortom: Wie dan leeft wie dan zorgt. Maar misschien is deze conclusie toch iets te snel getrokken. Je kunt de woorden van Jezus niet zo gemakkelijk voor je eigen karretje spannen. Er zit meer in die uitspraak van Jezus. Wat hij zegt is niet alleen maar een bevestiging van wat we toch al wisten, een beamen van ons eigen gelijk.

Die woorden uit de Bergrede hebben een grote rol gespeeld in de eerste tijd van de christelijke gemeente. De overtuiging was sterk, dat het Rijk van God spoedig volledig zou doorbreken. Je moest je maar niet bekommeren om allerlei wereldse zaken. Daar zou God wel voor zorgen. Jezus had als kern van zijn boodschap geproclameerd: Het Rijk is nabij! Kijk om je heen, dan zie je Gods liefde in de mensen en in de natuur, in de bloemen en de vogels. Laat de vreugde, zoals die ook in Psalm 33 bezongen wordt, voorop staan. Luister naar het diepste verlangen van je hart. Leef vrij en blij, niet belast door onnodige zorgen. God zorgt immers! Máár: Hoe moeten we dat vandaag lezen en actualiseren in onze situatie? Betekent dat: weg met de AOW en de WAO en de bijstand? Laat iedereen maar op God vertrouwen - dan komt het wel goed? Wat Jezus verkondigt, is geen algemeen en overal toe te passen principe. Het is geen nieuwe ideologie of maatschappijstructuur. Het is bij Hem de consequentie van het vertrouwen, dat Gods Rijk nabij is.

Wat is dat 'Gods Rijk'? Het Rijk van God breekt daar door, waar je Hem de ruimte geeft. Het Rijk is overal waar je God binnenlaat. Dus in alles kun je Gods Rijk ontmoeten. Je mag nu al inspelen op het Rijk van God dat gaat komen. Het is niet louter toekomstmuziek. Het breekt nu al door in onze gebroken wereld. Je mag preluderen op dat Rijk, vooruitgrijpen op wat komt. Daar passen twee woorden bij: Vreugde en verlangen. Eigenlijk in omgekeerde volgorde: Eerst verlangen, dan vreugde. Dat geldt voor zowel het geloof als voor de liefde. En die twee zijn zeer verwant. In Taizé wordt gezegd: "Het verlangen naar God is al het begin van geloof". Diep in je hart mag je vertrouwen, dat Christus als de Opgestane aanwezig is, dat je verlangen vervuld zal

worden. Dan breekt de vreugde door. Dan proef je nu al het Rijk van God. Zoals we morgen op Palmzondag gaan vieren dat Jezus - nederig op een ezel - zijn stad binnenrijdt en midden in het lijden van de wereld het feest kan beginnen. Een feest zonder einde, zoals Roger Schutz zegt.

In de liefde is het niet anders: verlangen en vreugde. Ter Horst spreekt in zijn boek 'Eerherstel van de liefde' over het grote verlangen. Als je die ander ontmoet, die éne, dan is dat een antwoord op het grote verlangen van je hart. Je blijft zoeken, maar je mag ook steeds weer vinden. Dan breng je elkaar aan het licht. Dan breekt de vreugde door. Dat heeft ook met die gerechtigheid te maken van het Koninkrijk. Ter Horst zegt dat in zijn boek heel mooi: "De ander moet zichzelf kunnen zijn, blij, gelukkig, tevreden. Het beste dat in haar zit, moet tot uiting komen. Ze moet tot haar bestemming komen. Haar volmaaktheid moet aan het licht komen. Ze moet zoveel en zovaak mogelijk iets van de 'voorsmaak' proeven van de vervulling van het Grote Verlangen. Ze moet stralen en glanzen in pracht en glorie. Stralen als de zon, glanzen als de maan. Want ze is mijn zon! Glazen en stralen. Dat is het Recht van allen en alles. De liefde is de rechtvaardiging van mijn bestaan" (p.67).

Je blijft op zoek naar het Rijk van God. Het grote verlangen blijft. Want het Rijk van God is veel groter dan je eigen geluk. Bij 'het Rijk van God en zijn gerechtigheid' komt de hele wereld in het vizier. Je kunt je niet opsluiten op je eigen gelukseiland. Daarom bidden we: 'Uw Rijk kome, uw wil geschiede'. Die éne jood uit Nazaret is ons op die weg naar Gods Rijk voorgegaan. Geen gemakkelijke weg want het ging langs het kruis. Maar het loopt uit op Pasen. Uiteindelijk zal ons verlangen worden vervuld. Het zal ons bovendien worden geschonken. Als we het Rijk zoeken, weet de hemelse Vader wat we nodig hebben. Zoals we straks zingen: Solo Dios, basta. Alleen God, dat is genoeg. Amen.

Inzegening

God van de liefde,
Gij hebt Joyce en David toegekeerd naar elkaar,
opdat zij niet meer half zijn,
onbestemd en onvervuld,
leer hen verstaan het levenslang geheim
dat liefde lijden doet, en leven doet.

Laat het grote verlangen in hun leven nooit afsterven,
en laat de vreugde steeds blijven bestaan.

De HEER zegene jullie en behoede jullie,
de HEER doe zijn aangezicht over jullie lichten
en zij jullie genadig,
de HEER verheffe zijn aangezicht over jullie
en geve jullie zijn vrede.
Amen.

